

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Feria s[e]c[und]a post d[omi]nica[m] tertia[m] quadrage. Tex. eua[n]. Lu.
ca. iij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

Tractatus. II

fm scōs doctores ista dī fuisse brā Dar
 cella pedisseq marthe soroz marie mag.
 z Lazari. Et q sequitur q irrōnabile non
 est magdalēā interfuisse huic pdicatiōi:
 z in ea fm aliqs fuisse puerfam. Un z ma
 gi. hīsto. dicit fm qdā dōm fuisse tūc inui
 ratū a Simone phariseo in Nazareth: z
 magdalēā ad eū lachrymis suffulam ve
 nisse. Sz ista certa nō sunt q de magdale
 na dicunt: sz rōnabili est q in hierlm fue
 rit puerfa: sz huic sermōi potuerit interes
 se: qz tā ei? puerfionē Lucas recitauerat.
 Dicit q: (Factū est: cū hec diceret) cū grā
 ppli in p fūsiōez phariseoz (extolles voce)
 in altū vt clare ab oibz posset audiri (qdā
 mulier) seru q dē femia sz aio viril (de tur
 ba) q exultabat in glia chri inuidos pfutā
 tis: dixit illi (Būs vēter q te portauit: et
 vbera q suxisti) Sicut aut dicit Beda si
 cur chris tūc pfutauit iudeos chris dei fili
 liū negātes: ita hec pfutat nūc hereticos
 q dixerūt eū carnē nō sumplisse de matre.
 Si em inqt est eius lacte nutrit? qre ne
 gaf ei? semie pcept? cū ex eodē fonte fm
 phisicos vterqz humor emanare pbetur.
 Hec ille. Per semē m Beda sāguinē siue
 materiā generatōi necessariā accipit. Vir
 go em nō ex semie sed ex sanguine pcepit
 purissimo: vt prz. iij. p. q. xxx. ar. v. (Et il
 le dixit: Quinimo: bti q audiūt vbu dei z
 custodiūt illud) Et in hoc fm Chryf. non
 repudiat matre: sed ondit non ei pfuisse: si
 fuisset m sine iusticia z scitrate. In hac
 pre est documētū lfale: qd tāgit Chryf. d.
 Si Marie nō pderat sine dogibz anime
 chri: m ab ea ortū traxisse: mltō magz siue
 ptem siue mrem siue frēm siue filū p tuo
 sum habeam? nos aut abstam? ab eius
 pture neqz h pdesse valebit. Hec ille.

Feria scōa post dñicā tertiaz
 quadrage. Lex. euā. Lu. ca. iij.

Q Vanta audiūim? fa
 cta in capharnaū: fac
 et hic in pūa tua. Ait
 aut: Amē dico vobis:
 qz nemo ppha accept? est in pa
 tria sua. In vitate dico vobis:
 mltē vidue erāt in dieb helie i

israel: qn clausum ē celū annis
 tribz z mensibz sex: cū facta esset
 fames magna in omni terra: et
 ad nullā illaz missus ē helias:
 nisi in sareptā sidonie ad mulie
 rē viduā: Et multi leprosi erāt
 in isrl sub heliseo ppheta: z ne
 mo eoz mūdatus ē nisi naamā
 syrus: Et repleti sunt oēs in sy
 nagoga ira hec audiētes Et sur
 rexerūt z eiecerunt illū extra ci
 uitate: z duxerūt illū vsqz ad su
 perciliū mōtis sup quē ciuitas
 illoz erat edificata: vt pcpit
 rent eū. Ipse aut transiens per
 mediū illoz ibat.

Vanta audiūim?

q facta in capharnaū zc.) Luc.
 iij. In pūci euāgelio tangunt
 tria puncta: q sunt: Inuitatio
 Excusatio: Indignatio. Quātū ad p
 mū igit tāgit inuitatio quā fecerunt chri
 sui cōpatriote ad pdigia faciēda. Pro h
 q aduertendū est: q istā iuitationē nō fece
 rūt pharisei ore: sed corde. Nā saluator cū
 ingressus fuisset synagoga sabbato in nay
 zareth: vderūt ei libz ad legendū: in q le
 git pphetiā Esa. lxj. Spūs dñi sup me zc.
 Et cū legisset eaz: postea sedit: dixitqz illā
 in se cōpletā. z oculi oim erāt versi ad eū:
 z valde gratiose pdicauit: ita q viderē Lu
 cas (oēs dabāt testimoniu: z mirabant in
 pūbis grē q pcedebāt de ore eius.) Dicunt
 aut chri pba esse verba grē. Primo origē
 naltre: qz erat a grā. Esa. cap. lxj. Spūs
 dñi sup me ppterea q vixit me: euangeliz
 zare paupibz mltit me: z hoc fm trāslatio
 nē. lxx. interpretū. Scōs materialr: qz erāt
 de grā. Un dicit ibidē: Predicare capti
 uis indulgentiā zc. Tertio formaliter: qz
 erāt gratiofa Jo. vij. Nunqz sic locut? est
 hō. Ps. Diffusa est grā in lab. tu. Quar
 to finaliter: qz erāt ppter grām habendaz
 Jo. xij. Jā vos mūdi estis ppter simonē
 quē locut? sum vob. Quito causaliter: qz
 erāt grē collatiua Jo. vj. Verba q ego sō

Feria. II. post dñicā. III. Qua.

quorū spūs et vita sunt: **D**ulti autē sunt qui habent quēdam grām p̄boꝝ: q̄ sunt eloquētes: sed nō p̄ba grē. i. a grāz ad grām ordīnata: **L**ōtra q̄s **E**p̄h. iij. **D**is p̄mo mal⁹ de ore vestro non p̄cedat: sed si q̄s bon⁹ est ad edificationem fidei: vt det grām audientī. **E**t dicebant: **N**onne hic est filius **J**oseph: **E**t ait illis: **E**trici⁹ dicet⁹ mibi hanc similitudinē: medice cura teipm̄. **E**t autē notādū q̄ ch̄s assimilari se medico corporali sananti corpa p̄ naturales medicina⁹: q̄ ip̄e fuit vere medic⁹ corporis et aie h̄is mltas medicina⁹. **N**ā medicatiua sunt p̄tmo eius verba **E**sa. lxx. **A**d annuciandū mansuetis misit me: vt mederer contrit⁹ corde: q̄ ad aiām. **E**t **D**arth. viij. **D**icitū verbo et sanabit puer meus: q̄ ad aiām sc̄z et corp⁹: sicut quia neutrū sine altero sanabat: maxime corp⁹ sine aia: q̄ p̄ncipaliter erat medic⁹ aiay. **E**t sc̄do eius vestimēta **D**arth. ix. **S**i tetigero similitūam vestimētī eius: salua ero. **E**rat enim in ei⁹ humanitate virtus deriuata a deitate: et in vestrīb⁹ ac verbis: et forte in omnib⁹ corp⁹ibus medijs int̄ ip̄m et infirmū quēlibz ab eo curandū. **E**t tertio eius amor tam actiue q̄ passiue. **E**ccl. vj. **A**mīc⁹ fidelis medicamentū vite et immortalitatis. **E**t q̄rto eius dolor. **E**sa. liij. **D**isciplīna pacis nō fere sup̄ eū cui⁹ liuore sanati sum⁹. **E**t q̄nto ei⁹ caro. **D**arth. viij. **T**etigit eū dicens: **V**olo: **H**ūdare. **E**t sexto eius aspectus. **L**uce. xxij. **R**esperit **P**etrū et fleuit amare. **Q**uedā tñ hōz sanabant meritoque vt suis dolor. q̄dā effectiue: vt sua caro et vestrīs. et q̄dam vtroq̄ mō: vt cruor passiois: vt diffuse in die resurrectionis in digressione p̄tractabit⁹. **Q**uanta audiuimus facta in capharnaum: fac et hic in patria tua. **E**t q̄bus p̄t̄z q̄ non inuitauerunt eum sui compatriotes: sed inuitare volebāt: ip̄e p̄o assūpsit verba q̄ illi dicere volebant et ea p̄tulit ore suo. **E**tiam sciendū est: q̄ vt q̄dā dicit cōcīues ei⁹ nō voluerūt ista dicere illa die q̄n̄ p̄phetiā legit: tūc em̄ libent⁹ audierunt illū: sed alia die. **N**ā saluator frequenter ibat vt euangeliste dicunt capharnaū: et redibat in nazareth: sed in capharnaūz faciebat mirandaz non in nazareth: p̄pter q̄d quadam die ceperunt desp̄icere eum et

dicere: **N**onne hic est fili⁹ **J**oseph et. **Q**uīdam tñ alij dicunt q̄ eadē die factū est: et q̄d d̄r: **D**ēs testimoniū illi dabāt. i. laudabant eum. intelligendū est: q̄ omnes. i. maior ps. **Q**d p̄o sequit⁹: et dicebāt: nōne et. intelligendū est q̄ q̄daz inuidi sic dicebāt. **Q**ualitercunqz autē fuerit: dicit tñ ecclesia phariseos id dixisse q̄d dicere cogitabant. **D**icit ḡ (dixerūt). i. dicere voluerunt: sed ch̄s eos p̄occupauit: dicēdo id q̄d illi dicere volebant (pharisei) inuidi (q̄d iesum). **Q**uāta miracula (audiuimus facta) p̄ telī capharnaū) q̄ erat ciuitas p̄ncipalis galilee (fac et hic in patria tua) vbi es nutrit⁹. **E**t hoc est idē q̄d dicere/medice cura teipsum. i. si faceres vera miracula vt dicit: libent⁹ ea deberes facere int̄ tuos q̄ int̄ extraneos: sicut et medicus magis de se et suis q̄ de alijs curat. **E**t sic fm̄ aliq̄s detrabebant eius miracula, fm̄ alios tñ dicebant volentes vt honoraret patriam suam: et vt ip̄i q̄z possent videre q̄ audierant p̄ famā. **I**n hac parte ē morale documentū q̄ deus dat gratias suas varie: fm̄ varias animoz p̄parationes. **E**st em̄ tanq̄ sol qui tantū illuminat quantum aperis fenestram. **E**t si dicas: **N**on possuz me disponere nisi ille dederit. **D**ico q̄ verum est: sed ip̄e semp̄ est paratus te adiunare: et nulli deficit: sed nolum⁹ p̄sentire ei⁹ motioni **A**poc. iij. **E**go sto ad ostium. i. cordis: et pulso. **E**t ly. **P**e possit stvellet tuam voluntatem mutare: tamen vult q̄ libere ei assentias: quia hoc requirit natura tue voluntatis. sicut vult ignem calefacere: q̄ hoc requirit sua natura. **I**deo ait **A**ug⁹. **Q**ui fecit te sine te: non saluabit te sine te. **H**ec ille. **E**t itelligitur q̄ non saluabit te sine te consentiente: q̄uis saluet te sine te saluante.

Quantū ad sc̄dm̄ rangit excusatio quā fecit saluator: et intendit dicere q̄ non ideo non facit miracula: quia non possit: aut q̄ p̄tēnat patriā: s̄qz ip̄i erāt indispositi. **D**icit ḡ (Ait autē: amē). i. vere (dico vobis: quā nemo p̄pha accept⁹ ē in p̄tia sua.) **E**yrill⁹: q̄d. **E**ultis mltas p̄digia inter vos a me fieri penes q̄s sum nutritus: s̄z non latet me q̄dā cōis q̄ cūctis accidit passio. **E**t d̄tēnūtur em̄ q̄dāmō sp̄ etiā optima q̄qz: q̄n̄ nō

Feria. II. post

raro contingit alicui sed suppetunt ad velle
z sic etiam contingit in hoib. Familiaris em
q̄ semp p̄sto est debita reuerentia puatur
a notis. Hec ille. Probat aut saluator sen
tentia sua duplici exēplo scripture: cū sub
ditur (In veritate dico vobis) Iste mod⁹
loquendi est iuramentū: si in retio loq̄nt̄
sit ipam p̄mā p̄tate inuocare: vt sit sc̄lus:
In veritate. i. in deo vel p̄ seū seu fm de
um dico vobis. Pōt etiam nō esse iuramē
tū si nō p̄ma veritas que de⁹ est: s; ipa ve
ritas in cōi accipit: vt sit sensus: vere dico
vob. Et vtroq; mō hic pōt accipi: s; tamē
credo q̄ saluator non iurauerit: q; nō erat
necesse: cum ea que dicebat constarent ex
scripturis (Vultē vidue erant in isrl̄). i. in
p̄lo in quo helias erat nutritus z natus:
(in dieb; helie). i. in qb; helias hic cū ho
ibus quersabat. Chryf. Helias terrestris
angel⁹ celestis hō: q̄ nec tectum nec men
sam nec amictū habebat vt mlti: clauē ce
lorū gerit in lingua. Hec ille. Un sequit̄:
(Quā clausum est celū) ad oīone Helie. iij.
Reg. xvij. (z facta est fames in omī terra)
Basi. Et em aspexit helias ex saturitate
nō modicū genera opprobriū: per famē il
lis ieiuniū attulit quo culpā eoz q̄ in im
mensum crescebat: cohibuit. Corui aut fa
cti sūt iusto sibi ministri: q̄ p̄sueuerūt alio
rū pabula vsurpare. Hec ille (Et ad nullā
eaz) viduaz q̄ erāt de p̄lo suo (missus est
helias) q̄n̄ sūt comput̄s exire desertū:
z hoc q̄ntū ex scriptura habet: fm quā loq̄
tur saluator. Sicut em habet vbi supra cū
helias lateret in q̄dam torrente a facie re
gis isrl̄: ibi pascebatur a coruis z bibebat
aquā torrentis: s; eo exiccato dñs misit euz
ad q̄ndā viduā gentile deuotiorē: em viduis
israeliticis. Ideo subdit (Nisi) p̄ sed (in sa
reptā sidonioz). i. ad q̄ndā ciuitatē vt ter
rā gentiliū (ad mulierē viduā) Hoc etiam
vt dicit Chryf. factū fuit nō solū p̄pter vi
due hui⁹ fidē z deuotionē: sed etiā diuina
misericordia: vt. s. Helias dū longa spacia
terraz trāfīret: videret mūdi calamitatē:
z pluuā a dño postularer (Et mlti leprosi
erant in isrl̄ sub heliseop̄pha). i. in dieb; he
lisei (z nemo eoz mundat⁹ est) ab heliseo:
(nisi naamā syrus) q̄ scz non erat de popu
lo helisei. Et i oib; his vult saluator: iser

re q̄ ip̄e nō faciebat ip̄is miracula: q; non
habebat ad eū debitā reuerentiā z deuotio
nē z fidē: imo ei iudebāt. Un̄ dicit Bar
ci. vj. Et nō poterat ibi p̄trem vllā face
re. Non poterat inquā fm congruentiaz:
q̄uis potuisset absolute In hac pte est
morale documentū: q̄ntū malū sit inuidia
Amb. Hoc aut exēplo declarat q̄ frustra
opem misericordie celestis expectes: si ali
ene fructib; p̄tatis inuideas. Asp̄nator
em dē inuidoz est: z ab his q̄ diuina be
neficia p̄sequunt in alijs: miracula sue po
testatis auerit. Dñice q̄ppe carnis act⁹ di
uinitatis exēplū est: z inuisibilia ei⁹ nobis
p̄ ea que sunt visibilia demōstrant. Videt̄
re igit̄ qd̄ mali inuidia afferat. Indigna p̄
pter inuidiā patria iudicat: in q̄ cuius op̄el
q̄ digna fuit in qua dei fili⁹ nasceret. Hec
ille Et nota q̄ cū duplex sit naturitas. i. in
vtero: que ē p̄ceptio: z ex vtero. Amb. loq̄
quit̄ de prima. Est z scdm̄ documentū Nā
ex historia helie que habet. iij. Regū. xvij
vbi patet q̄ dū erat in deserto de⁹ vespere
z mane p̄ coruos mittebat ei panē et car
nes z bibebat aquā torrentis instrumur q̄
fugietes mūdanos strepit⁹ z vacantes so
litudinē diuie p̄templatiōis pascut̄ a dō
pane deitatis: z carnib; humanitat⁹: s; tū
bibūt aquā torrentis: q; sue cōsolatiōes sūt
admixta in via dolorib;: z pascut̄ manet
vesper: nō in meridie: i quo est p̄fect⁹ calor
q; eoz p̄solatiōes sunt imp̄fecte. Et aliq̄n̄
ad rāā miserā deueniūt q̄ idigēt buccel
la panis: quia eis p̄solatiōes diuie subtra
hunt aliq̄n̄: vt nō supbiāt: z vt eas dilige
tius inq̄rant: z cauti⁹ custodiāt. Est z ter
tiū: q; ex historia vidue instrumur elemo
synas facere: q; p̄ paruis magna recipiūt
etiā temporariā si expedit: quia exq̄ vidua
cepit heliā pascere: nō defecit nec diminu
ta est hydria farine: nec olei lechit⁹. Est z
quartū: q; ex historia naaman instrumur:
q; si latemur septies in chrysi sanguie ab
omī lepra mūdabimur. Lauamur aut̄ se
pties: si duote meditemur: quō septies sā
guinē fudit: p̄mo in circūcisōe cōtra luxu
riā: secūdo in sudore contra gulā: tertio in
coronatione z supbiā: quarto in lanceatio
ne z trā: q̄. i. est accessio sanguinis circa cor:
quinto in flagellatiōe p̄tra inuidiā. inuidi

dominici. III. Quadragesime

em sunt sicut canes mordentes. Si igitur timet leo qui flagellatur canis: multo magis debent isti canes timere quando videtur leonem. scilicet christum flagellatum. Septimo in manu profanatione in avaritiam, et septimo in pedum crucifixione in acidiem.

Quantum ad tertium tangit indignatio civitatis de nazareth: cum dicitur: (Et repleti sunt omnes in synagoga ira hec audientes.) Et hoc secundum Beatum Gregorium, vel quia pravam intentione eorum redarguerat: quod de invidia eos noverat que inter pares regnare solet. vel quia in eo quod dixerat illam prophetiam in se completam: arbitrati sunt quod seipsum prophetis compararet. Unde secundum alios quod christus devotionem gentiliu pariter et naaman et vidue sareptane prebent de uotione iudeorum: qui tamen ipsos gentiles abominabantur ut canes. Proverb. xv. Non amat pestilens eum qui se corripit. Fuerunt etiam irati secundum Hieronimum propter mysterium quod in diebus eius exemplis imuebat: quod scilicet beneficium predicationis esset transferendum ad gentes. Unde Beatus Gregorius, hac de causa volebant iudei occidere paulum: quod dixit dicitum fuisse sibi: ad nationes longe mittam te. Et furere erunt et eiecerunt illum extra civitatem tanquam dignum morte. Ambrosius. Cum dominus per populos beneficia diffunderet: illi in iurias irrogabant. Hec ille: (Et duxerunt illum super ad supercilium montis: super quam civitas illorum erat edificata: ut precipitaret eum.) In hoc maxime apparet quod bestialis et feralis sit ille populus: quia certum est quod tota regio dominum magnificabat: et ipsi hoc noverunt: et audierunt eum libens saltem maior pars eorum: et nullam dicit eis contumeliam: nec reprehendit eos de aliquo vicio aperte: nec aliquam habuerunt trecausam: nisi quod eos noverat sibi esse minus devotos quam alii foret ex irreverentia et invidiam que regnare solet in pariter: et in tantum exarserunt furoribus: ut a furore populi vellent precipitare quem noverat pie fuerat cum eis. Beatus Beda. Peiores sunt iudei discipuli diabolo magistro. Ille sermo ait: mitte te deorsum: isti facto mittere conantur. Hec ille. (Iesus autem transiens) fratre sue divinitatis (per medium illorum) visibiliter: ut videtur aliis, nam dicit Beatus Gregorius quod quasi latere postquam elapsus est de manibus eorum. Dicit autem sermo Theodosii super Joannem viij. ca. quod cum vellent christum iudei lapidare: abscondit se. scilicet in invisibile reddidit: et exiit

de templo. Et subiungit: Sile fecit Lucam. iij. qui voluerunt eum precipitare. Qui tamen tenet quod visibiliter transiit per istos: dicit ad sermone Theodosii. quod intendit hoc factum fuisse sile illi christum ad recedere ab inimicis: non christum ad modum recedendi. Cum autem vult Beatus Gregorius ait et restat Beatus Gregorius hist. dominus de manibus eorum elapsus descendit de monte et sub rupe vellet latere in eo loco quod nunc dicitur: Sile: dominus subito ad tactum dominice vestis sarum illud subterfugit: et istarum cere solutum quondam sibi seu receptaculum effudit: in quo dominicum corpus recipit. In quo loco omnia lineamenta et rugae vestis et rugae calciametorum erant (ut dicit idem Beatus Gregorius hist.) apparent adhuc: et sic etiam modo restant: qui viderunt ut dicit Hieronimus de ly. In hac parte est documentum quod non debemus vindictam facere de his qui nobis mala aut appetunt aut inferre conantur exemplo christi: qui declinavit inimicos cum illos permississet occidere. Ambrosius. Valebat iudeos adhuc sanare quod perire: ut inefficaci furoris exitu desineret velle quod implere non possent. Hec ille.

Feria. iij. post dominicam. iij. quadragesime. Textus euang. Matt. xvij.

Si peccaverit in te frater tuus: vade et corripe eum inter te et ipsum solum. Si te audierit lucratus eris fratri tuo. Si autem te non audierit: adhibe tecum ad huc unum vel duos: ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum. Si non audierit eos: dic ecclesie. Si autem ecclesiam non audierit: sit tibi sicut ethnicus et publicanus. Amen dico vobis: quicumque alligaveritis super terram: erunt ligata et in celis. Et quicumque solueritis super terram: erunt soluta et in celo. Iterum dico vobis: quod si duo vel tres consenserint super terram de omni re quamcumque petierint fiet illis a patre meo qui in celis est. Vbi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo: ibi sum in